

MAIVILÁG

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Str. Bob (volt Kismester u.)
No. 2. Szerkesztőség felületén
hat óra után Str. Regina Ma-
ria (v. Deák Ferenc u.) No. 38
szám. — Telefon: Nappal 603,
este 194 — Elküldetést ár:
egész évre 800 lej, félévre 420
lej, negyedévre 220 lej és egy
hónapra 80 lej. Elküldés
ezeknek az áraknak kétszerese.
Hirdetések tarifa szerint. —
Apróhirdetés egy szó 2 lej.

Cluj – Kolozsvár 1928.

POLITIKAI NAPILAP

Vasárnap, szeptember 9

1828. szeptember 9.

Irtta: Kovács László

Ezeket a hasábokon a tovastető napok feldobódó problémáit, a politika feledékenységre hulló apró kérdéseit, a szüntelen emberi harc felbukkanó momentumait jegyzi fel a toll... De a napok tovagördülő élete felett van egy másik élet, amely egy-egy napot kiemel magának a jelen küzködő, önmagába temetkező életéből. Ezeket a napokon az ember olyan tükörbe néz, amelyben az arca megszépül, alakja láthatóan égig emelkedik, az undor a szája szögletéről lehull s a céllobogót, amelyet az égből dobtak számára, pillanatra legalább meg-
látja...

Ilyén nap van most, amikor
Tolsztoj születésének 100 éves év-
fordulóját ünnepli a világ.

Ha csak a költő lett volna ő, szavak Főbúsa, a beszéd hajlékony anyagából nagyszerű ember és életformáló, megemlékeznének róla a szavak szép játékosai, talán a „széptelkek” köszöntének csak ezt a napot. De ezen a napon az „ember” emlékével találkozunk, aki a vérrel öntözte azokat a sorokat, amelyeket leírt. Tolsztoj is egyike volt azoknak a keveseknek, akik éreztünk adták életüket. Ugy, ahogy a legnagyobb függ az Ő örök, nagy keresztjén.

Bűszke utját akkor futotta az
ész vidám paripáján, amikor
Tolsztoj szemben találta magát az
élettel. És Tolsztoj a tudásfájának
gyümölcsét ette, hogy megtudja:
miért van a világon? ... Az ember-
élet szűk keretében futotta meg a
nemes emberiség utját. S ennek az
utnak felbukkanó tájait, fáradt pi-
henőjét vagy bizakodó friss lendü-
lélét és lankadatlan nyugtalanságát
a nyugalomért, ezt írta meg. Min-
den perce forradalom volt, mert el-
akart jutni oda, ahol isten, önmaga
és az emberiség előtt egyenes de-
rékkel állhat és nyugodtan tenge-
leti lobogóját az érkező halálnak.

Egyike volt ő azoknak, akiknek az élete érettünk volt... A racionalizmus volt Európában akkor az a sin, amelyen az ember a titkok felé utazott. Tolsztoj az ő életének keretén belül végigkérdezte a mi örök kérdéseinket, nagy titok-kapukon törte be homlokát. De nem hullt le a szép kudarcok vagy a meg nem nyílt kapuk előtt. Erős szája-ember volt, elért benne a nagy kereső nyugtalanság az egész hosszú élet alatt.

Kindarcában van az ő nagy ne-
messége és örök élete. Mert azt a
híztla utat, amelyet keresett, nem
érthette el soha. Kiindult az ember
értéktan, gyermekki paradicsomából
és hosszú út után eljutott az evan-
geliumhoz, elindult ragyogó uni-
formishoz, azzal földesur, világ-
ra szomjas ember és eljutott a da-

róc ruhához és az eke szárványhoz.
És milyen erős, nagy harcot kellett
neki vívni hatalmas, pompás testé-
vel, amely az édes, nagy állati örö-
mök habzsolására volt teremtvé.
Még az a harca is, amit a család-
jával harcolt élete végén, az is a mi
örök háborunk volt, a mi nemessé-
günk örök nyugtalansága.

Ezüst, próféta arcával ott áll
Tolsztoj az emberi lélek hősei kö-
zött. Pompás regényei kitárják
elénk az ember életét, az örök na-

pok, a mindennap így ismétlődő élet mély regényességét, a mi lát-
szólag szürkén haladó életünk szí-
nes romantikáját. Az örök kérdé-
sek könyvei ezek, ahogy a toll, a
stilus aszkétája írja meg azokat,
kerülve a művészet minden édessé-
gét és színpompáját, nehogy a va-
lóság felett hazudjon a toll, eldől-
dozva a szép képzelet takarója
alatt... S amikor észreveszi, hogy
az emberek mégis csak a meséi
után kapnak, megszaktatja a mesét,
tankönyveket, röpiratokat ír, az
emberiség nagy gondjait bonlogat-
ja, de ezek a gondok az ő élete vé-
rével vannak festve. Mert neki nem

gondolatai voltak, hanem gondjai. S ha ezek a gondok feloldatlanul maradtak is, utjuk mindig a nemes és szent megoldások felé haladt, sohse a megalkuvó, fáradt praktikumok felé. Ezért maradtak el nem fogadott megoldásai és nagy nyitott kérdései, mint az örök emberi nemességnek.

Es a nagy lélek most 100 éve kezdte nézni életünket valahol a nagy orosz síkság egyik udvarházában s a világérdeklődés központjában állva alig másfél évtizede hagyta el a földet, hogy örökre élet maradjon szürke, halálba rohanó napjaink felett.

Bratianu miniszterelnök hajlandó az optánsper újabb megvitatására

(GENF, szept. 7.) Bratianu Vintila ma megcáfolta azokat a híreket, mintha Románia nem volna hajlandó az optánször újabb megvitatására. Állítólag Briand francia külügyminiszternek íkerült enged

délenységre bírnia a román delegációt. Bratianu miniszterelnök ma a francia delegátusokkal és szakértőkkel tárgyalt a román kölcsön ügyében.

A Journal de Genève szerint

alaptalan az a hír, hogy Románia kivonul a tanácsból, ha napirendre tűzik az optánspert. Románia az egész kisantantot képviseli a tanácsban s már ezért sem vonulhat vissza.

A romániai ipar létkérdéseit tárgyalta az UGIR nagyváradai csoportjának gyűlése

**A kormány módosítja a vámnomenklaturát, a vasuti díjszabást
redukálja és a gyáriparosok véleményét mindenben meghallgatja
Nem hosszabbítja meg a kollektívszerződéseket**

(Oreda-Nagyvárad, szept. 7. Sa-
ját tud.) A Romániai Gyáriparo-
sok Szövetségének nagyváradai cso-
portja tényleg délután 3 órakor né-
pes gyűlést tartott Szemere Miklós
bankigazgató elnökelete alatt, ame-
lyen nagyjelentőségű, általános
problémák kerültek megvitatás
alá. Feltűnést keltett dr. Bűször-
ményi Sándor, az UGIR erdélyrészi
tagozata főtthkarának beszámoló-
ja, amelyben elsősorban a helycso-
portok aktivitásának módzatai-
ról beszélt.

Böszörményi dr. rámutatott arra,
hogy az UGIR vezetői

a nyári szünet alatt állandó
permanenciában állottak,

mert figyelemmel kellett kísérniök az ipar szempontjából annyira fontos vámtarifa megszerkesztési munkálataira.

Az UGIR a romániai ipari élet külföldi reputációjának helyreállítása érdekében tárgyalásokat folytatott a külföldi gyáriparos szövetségekkel, amelyeknek nagyrésze kedvező eredménnyel végződött. A lejtábilizáció ügyében több ankétot tartottak, amelyeknek eredményéről részletes memorandumban értesítették a kormányt.

A gyáriparosok kedvező állásfoglalását a lejtstabilizációval kapcsolatosan a kormány külföldre vitte, hogy ezzel is megcáfolhassák

a stabilizációról elterjedt ferde és tendenciózus híreszteléseket.

A lejtábilizáció érdekében le-
folytatott külföldi tárgyalások si-
kertelenségének egyrészt az volt
az oka, hogy túl magasnak talál-
ták románia vámtarifáját.

Böszörményi dr. előadásának második pontját a vámtarifa tervezete képezte. Elmondotta, hogy a Tancred Constantinescu elnöklétével működő bizottság tervezetét megkapta az UGIR, amelyel kapcsolatos megjegyzéseit memorandumban ismertették a kormánnyal. **Aslan** államtitkár határozott ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy a kormány figyelembe fogja venni az új vámtarifa megszerkesztésénél memorandumát, annak ellenére azonban

a vámtarifa körül erős harcok
várhatóak a gyáriparosok és a
kormány között.

A kiviteli vámtarifa módosítása körül is jelentős eredményeket ért el a gyáriparosok szövetsége és

a kormány megígérte, hogy a nemzeti ipar érdekeinek megfelelően revízió alá veszi a kiviteli vámtarifát.

A kormány ugyanis belátta a vám-tarifa hibáit, amelynek teljes leépítését kéri a gyáriparosok. Ezzel kapcsolatban — — — — —

a büntetőtarifát is törölni fogják.

Böszörményi dr. bejelentette, hogy a jövő hónapban megkezdik az idegen munkások ellenőrzését és az UGIR a bizottságokba városenként 4 tagot delegált. Nagyváradról **Friedmann Hermann**, a „Dréher-Haggenmacher“ sörgyár igazgatója, **Varga Ákos** a „Derby“ cipőgyár igazgatója, továbbá dr. **Fried János**, a ker. csarnok főtöltő-kára vesznek részt az ellenőrző bizottságban.

Az ÜGIR a vasúti tarifa leszállítására is ígéretet kapott és a megalkotandó tarifa bizottságba a gyáriparosok képviselőit is bevonják.

Böszörményi dr. átfogó előadása után a nagyváradi csoport javaslata alapján a gyűlés kimondotta, hogy a gyáriparosok kerülni fogják a nemsokára lejáró kollektív szerződések meghosszabbítását és

még akkor sem kötnek a lej-
stabilizációl új kollektív-
szerződéseket, ha a munkások
az erőszak eszközeihez folya-
modnak

és sztrájkbalépnek. A gyűlés bezárása előtt a gyár-
iparosok kimondották, hogy Flo-
rian vámfőnök elleni panaszait
memorandumban a kormány elé
terjesztik. Ezzel az ülés véget ért.

Balán

Irtá: Tamási Áron

Az Olcsiráság és Erdély népe ki-
ált:

— Elfogták Balánt!

A román lapok ökölgé befűkkel
plakátot csinálnak lapjaikból, a
magyar és saase újságok homloka
és szája és gyomra Balánt okádik
szemeidbe. Ugy tűnik, mintha 919
éva ebben az országban nem történt
 volna, ami fogható ehhez. Itt nem
 volt ötvenszázalékos földreform, itt
 nem jajgatnak nyomorgatások ter-
 ke alatt, itt nem történtek tudomá-
 ngos feltalálások, sem művészi
 megnyilatkozások, — itt nem él,
 nem jajgat, nem vajudik senki, és
 mindennekfelett nem uralkodik sen-
 ki, csak egyetlen fiatal férfi:

— Balán, a haramia!

Ebredjétek fel mind, akik gon-
 dolkozni tudtok! Mind, akik retteg-
 te és ámulatba esve magyarázatot
 kerestek erre.

Hát hol vagyunk mi?

Kedves magyarok, kedves Euró-
 pái és románok, és
 mind más
 lester-népek.
 Most az egyszer nem tudom leírni
 büszkén: Erdély. Most az egyszer
 rácsapok látom ezt a földet, mint
 csodálatos, óriás apámat. Most az
 egyszer vigasztalanok fájdalomaim és
 halálfelelemben így szól az én aj-
 kum:

Gyermekek voltunk a nagy vál-
 tozás előtt, iskolák padjai közül
 néztük a tavaszt, a tornyokat és né-
 ké a csendőrt. De a világot mohón
 lestük, örömeit és rángásait beszél-
 tük egymás között, dugott helyeken
 együtt szivarozunk Bársannal és
 Cămpianul, jól voltunk és béke-
 ségben voltunk, de Balánokra nem
 emlékszünk, sem olyan világra,
 amelyben kinőhetett volna ilyen
 szörnyűséges alak, ilyen állatnál
 vadabb, meri értelmet adott neki
 az Isten, értelmet, amellyel nő a
 férfutól, szegényt a gazdától, ma-
 gyart a románól meg tudni külön-
 böztetni.

Talán a háború?

Na beszéljen nekem erről senki,
 ne bizonyítson nekem ezzel senki.
 Hiszen ez az embertelen ember csak
 állatokat, kutyákat és madarakat
 öli a hivatalos emberölés idején.
 Vagy talán nem is ölt semmi lel-
 kesállatot, hanem szelíd, játszó és
 dajkáló jófiu volt.

Nem a háború!

Hanem ami utána él és virágozik
 ilyen. Ez a hozzánk importált sok
 szédületes lehetőség, ez a vértelen
 s csak az erkölcsöket megölő „sza-
 badverseny”. Ez a nyomoruság alul
 és zsarolás felül.

Es a hozzánk importált új vilá-
 ga sziveknek és lelkeknek és pénz
 után vágyó kezeknek.

Máshol is üti fel magát rossz, né-
 ha gyilkos és haramia. De ilyen,
 mint a miénk, nem adódik máshol.
 Hiszen ez a gyilkoláson kívül rab-
 láson kívül romantikus, kérkedő,
 játszó, kedélyes, nemzetiség-gyűlö-
 lő, s néha úgy látszik, hogy szinte-
 szinte „becsületes”. Nézzétek meg őt
 jól: benne van minden tünete ennek
 az időnek, ennek a környezetnek,
 amely szur és eső és napfény volt
 neki a növekedéshez.

Nemcsak róla beszéltek.

Nézzétek meg a tüneleket, töle
 jobbra és balra, előre és hátra.
 Örömeleányokat szeret és szökéket,
 mintha olvasta volna Anita Loos-
 nak a könyvét, ahol „szökék előny-
 ber”. Urukka barátokozik, lapokat
 „tudós”, lámpaasztalának ismét

ad. És százan fényképezik egyszer-
 re és a képet, mint drága árut ki-
 állítják az utcán:

— Csak ezer leji Balán, a híres.
 Mert üzlet. Még ez is pénzforrás.
 Hát itt mi nem üzlet?

Es a csendőrok becézik, kitünle-
 leti figyelmességgel vannak iránta.
 Engemet egyszer szintén elfogtak
 születésem helyén, ahol az egész vi-

lág mondta, hogy ki vagyok, de be-
 zártak mégis, elélt nem adtak, po-
 jokat ígértek s bezeg nem bántak
 ártatlan emberrel!

„előzékenyen” velem. És még hány
 Kinlódok és kesergek és kifaka-
 dok ez ellen a föld ellen, mert szí-
 vemből szeretem. Mert én nem rom-
 lását, hanem ragyogását szeretném
 ennek a földnek.

Palotaforradalom a marosvásárhelyi református dalárdában

Amikor a párttitkár zsarnokoskodik -- Bizalmi szavazás tizenhárom bizalmatlansággal

(Tg. Maros-Marosvásárhely, szeptem-
 ber 7. A Mai Világ tudósítója-
 tól). A marosvásárhelyi református
 egyházi dalkör életében súlyos vál-
 ság játszódik le. A két év előtt még
 vezetésre hivatott dalgyűlés, a
 segessvári dalosnapon szinte észre-
 vétlenül szerepelt és a tagok tul-
 nyomó része elkedvetlenedve vár-
 ja a holnapot. Már eddig is sokan
 kiléptek az egyesületből, amely
 lassu sorvadásra van ítélve.

Hogy a dolgok idáig fejlődtek,
 annak egyedüli oka az elnök:
 Ferenczy Zsigmond dr. hatalmi
 szeszélye. Kétévi elnökösködése
 alatt a dalkör legönzetlenebb pat-
 ronusait idegenítette el a zsarno-
 koskodó vezér, akinek jövetelével
 Benkő László alelnök és Keleti Pé-
 terné kimaradtak a tisztikarból.

De sorra hagyták ott a dalkört
 is a működő tagok, akik az elnök
 rusztikus modorát és ellenvéle-
 uényt nem tűrő önkényeskedését
 megemészteti nem tudták. A pró-
 bák elnéptelenedése és Haják Ká-
 roly karnagy, a zenekola talen-
 tuma, művésztanára, a kiváló ze-
 neszerző minden igyekezete a ni-
 vó fenntartására, hiábavalónak bi-
 zonyult. A segessvári dalosverse-
 nyen már letörve, a bomlás el nem
 titkolható formájával vett részt a
 Református Egyházi Dalkör. És
 kitért a palota-forradalom, mely az
 elnök távozását követelte.

A helyi Magyar Párt expo-
 nens tagja, a „Székely Napló”
 erőteljes hangon követelte az
 elnök távozását, akinek sze-
 mélye idézte fel a dalkör bom-
 lását.

A cikk hangja és tendenciája an-
 nál feltűnőbb volt, mert Ferenczy
 dr. közismerten közel állott a Szé-
 kely Naplóhoz, melynek sok vihart
 kevert sorát írta, mint a marosvá-
 sárhelyi Magyar Párt vezértitkára.
 Ekkor a 12.000 lej havi dotáció-
 val járó tisztséghez Bernádyék se-
 gitették be a párttitkár urat, aki-
 nek erre az állásra az a különös
 jogcím volt, hogy perfektül beszélt
 románul. Amikor korántsem a zseni-
 állásnak megnyilvánuló jele volt,
 de annak a véletlennek eredete,
 hogy a párttitkár ur román ajku
 környezetben született s az imperi-
 um változása után sok évig műkö-
 dött tovább a vásárhelyi postán,
 mint tisztviselő. A Bernády preszi-
 zsével ért sikerek azonban elbiza-
 kodottá tették az öntelt és hatalmi
 érvényesülést hajszoló titkár urat
 s abban a téves tetszelgésben való
 hitében, hogy

képviselő lesz belőle, ott-
 hagyta vezéreit, mikor pedig
 a választáson elbukott, a meg-
 választott Szoboszlai Lászlót
 akarta lemondásra kényszerí-
 teni egy maga indította ak-
 cióval.

Ebben sem volt szerencséje. Így

minden akcióját a dalkört elnök-
 ségbe koncentrált, amely módot
 adott ugyan a közszereplésre, de
 korlátlan nagyravágyása és a má-
 sok egyéniségének lebecsülése itt
 is tulzásokra ragadtak, amely-
 nek előbb lappangó elégedetlén-
 ség, majd nyílt palota-forradalom
 lett a kihatása. A cézari hajlandó-
 sággal terhelt párttitkár azonban
 kipróbált demagógnak bizonyult
 ez alkalommal is,

maga hívta össze a rendki-
 vüli közgyűlést és vetette fel
 a bizalmi kérdést. Harminc-
 három tag jelent meg ezen a te-
 temre-híváson, amely azonban
 13 bizalmatlansági szavazat-
 tal halálos ítéletét tartalmaz-
 ta az elnök ur ténykedéseinek.

Kevésbé türelmes idegzetű em-
 berre egy ilyen szavazás halálos
 ítéletet jelentett volna, Ferenczy
 párttitkár ur azonban elasztikus
 etikájával tultette magát a 13-as
 ítéleten s kijelentette, hogy marad
 s nem engedi magát a kisebbségi
 csoport által meglelemlíteni. Tudni
 kell, hogy a bizalmatlansági sza-
 vazatokat a dalkör működvelő-tag-
 jai adták le az elnök ur ellen, míg
 a bizalmat szavazók tekintélyes
 része a tisztikar részéről került ki.
 A dalkör válsága azonban ezzel a
 szavazással csak akulttá lett s a
 próbák a legnagyobb részvétlen-
 séggel folynak. A párttitkár-elnök
 ur pedig elérkezett az Aesopus me-
 se végére, mely a béke-ökör vetély-
 kedés nyomán, erkölcsi tanulsággal
 kínálkozik. Példaszóval a fák nem
 nőnek egekig.

Öt nap alatt repült Indiából Londonba

(London, szeptember 7. A Mai Világ
 tud.) A croydoni légi kikötőbe tegnap
 este megérkezett Barnard angol-indiai
 kapitány postarepülőgépe, amellyel az
 angol tiszt szombaton startolt egy ki-
 sérővel a britt-indiai Karachiból, a
 beludzsisztani határ közvetlen közelé-
 ben levő kis kikötővárosból. Barnard
 a több mint hétezer kilométeres légi
 utat többszöri megszakítással tette meg
 s a vasárnapi napot pihenéssel töltöt-
 te. Az angol kapitány ezzel az utjá-
 val demonstrálni akarta, hogy Britt-
 indiából öt nap alatt el lehet jutatni a
 postát Angliába, holott ehhez eddig a
 leggyorsabb postagözsszel is legalább
 három hét volt szükséges. Barnard ut-
 járól már előre tudtak Londonban s
 amikor érkezése jelzve volt, nagy
 tömeg lepte el a croydoni repülőteret,
 amely a Xenia nevű egyfedelű repülő-

gépéből kilépő Barnardot nagy ováció-
 val fogadta és ünnepelte. A lapok
 munkatársainak elmondotta Barnard
 kapitány, hogy Karachiból első repüle-
 si napon a Perzsia-öböl szélén levő
 Bushirba repült. Az ut következő sza-
 kasza innen Aleppo volt, majd Szófia
 és ezután utjának végcélja a croydoni
 repülőter. A sajtó képviselői érdeklő-
 déssal tekintették meg a turagépet,
 melynek motorja 500 lóerős s a gép
 maga hollandi gyártmány. Barnard ka-
 pitány postaszakokon kívül egy láda
 britt-indiai teát is hozott. Az angol ka-
 pitány ezzel a turauttal gyorsabbá tet-
 te az összeköttetést Angol-india és
 Nagybrittánia között, amely utnak a
 megtétele egy évvel ezelőtt számos
 megszakítással még 7 napi repülőutba
 került.

Megnyílt

ujjonan átalakítva

Diamanstein Lázár

női és férfi konfekció üzlete!

Elegáns
női köpönyegek, kész és rendelés után
féfiruhák kaphatók.

Nagy választék női szőrmebundákban

Valódi női szőrmebunda	7500 Lei
Elegáns női köpeny, szőrmével	2500 Lei
Divatos trenchcot	1750 Lei
Finom plüssköpeny, szőrmével	4000 Lei
Leányka köpeny	1350 Lei

A KÖZÖNSÉG SZEME

**Ha tiz percig miniszter volnék,
elrendelném, hogy...**

A Mai Világ 10.000 lejes pályázata

"Ha tiz percig miniszter volnék, elrendelném, hogy..." — ez a rovat a MAI VILÁG olvasóinak rendelkezésére áll. Ebben a rovatban közöljük olvasóink mindama megfigyeléseit, panaszait, amelyeket hozzánk eljuttatnak, ha mi azokat közérdekeüknek tartjuk.

Az állami, községi, társadalmi élet bármely fonákságának, visszasságának, hibájának megszüntetése e rovat célja. Reméljük sikerülni fog az illetékesek figyelmét felhívni az olvasóink által közölt panaszokra. A rovatban közölt legjobb pályamunkákat az 1928. év folyamán összesen tízezer lej jutalomban részesítjük. Ezt az összeget a beküldött legjobb munkák szerzői között fogjuk szétosztani.

UJABB MERÉNYLET AZ ORSZÁG IPARA ÉS KERESKEDELME ELLEN

Az iparengedélyek bevonásával akarják büntetni az adóhátralékosokat

A kereskedelmi és iparkamarák tiltakozása a hajmeresztő kísérlet ellen

(Cluj-Kolozsvár, szept. 7. Saját tud.) Az adóprés kiméletlenül összeszorult és nap nap után az existenciák százai mennek tönkre az irgalomnélküli adóbehajtások során. Elviszik a szegény adóalany legutolsó párnáját is a tulbuzgó végrehajtók és

ujabban már a mesterség gyakorlásához szükséges eszközöket is kiméletlenül elszállítják

a fiskus emberei, akik ilyenmódon akarnak bizonyosságot tenni arról, hogy az állam érdekeit szemmel tartják.

Ez az eljárás az Erdélyben érvényben levő adótörvény szerint törvénytelen, de miután részben bevezették a regáti jogszokásokat is, a törvénytelen foglaltság ellen csak úgy lehet felebbezni, ha a végrehajtást szenvedett a kérdéses összeget a pénzügyigazgatóságnál deponálja. Ez a rendszer módot ad az ambiciózus végrehajtóknak arra, hogy törvénytelenégeket kövessenek el, miután a végrehajtást szenved-fél befizetné az adóját, az esetben, ha volna neki miből deponálni a felebbezéshez szükséges összeget.

Az adóhivatalok tulbuzgó emberei azonban nem elégedtek meg a törvénytelen módon történő adóbehajtásokkal sem és újabb eszközöket keresnek az adók oly módon való behajtására, hogy

az adóalany existenciája mindegyre tönkremenjen.

A szilágysomlyói városi tanács 4002-928. szám alatt átiratot intézett a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamarához, amelyben utasítást kér arra nézve, hogy

az adók nem fizetése esetén bevonja-e az iparengedélyeket vagy sem.

A nem mindennapi érdekességet átirathoz az szolgáltatott alapot, hogy a szilágysomlyói adóhivatal

arra kérte a városi tanácsot, hogy vonja be azoknak a piaci árusoknak, bérkocsisoknak, sofföröknek és autótulajdonosoknak iparengedélyeit, akik adóhátralékban vannak.

Az adóhivatal ezt a kérelmet a belügyminisztérium jogügyi és statisztikai igazgatóságának 1928. szeptember 30-án kelt 22243-a számú rendelkezésével indokolta, amelyben az adóhivatalokat

felszólították a felsorolt kategóriák iparengedélyének bevonására az esetben, ha adóval hátralékban vannak.

A szilágysomlyói adóhivatal szerényen még azt a kérelmét nyújtotta be a városi tanácshoz, hogy ugyanakkor vonassa be a többi iparos és kereskedő iparengedélyét is, ha adóval hátralékban vannak.

A kérést azzal indokolták még a fiskus emberei, hogy a piaci árusok, bérkocsisok, sofförök és autótulajdonosok lakásán csak a legritkább esetben lehet a mesterségük folytatásához szükséges cikkeket lefoglalni, úgyhogy ezen kategóriákhoz tartozók kibújnak a mindenteljesen gerinccel tovább működnek.

A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara igazgatósága megdöb-

benéssel vette tudomásul az újabb veszedelmes kísérletet, amely

iparengedélyek bevonásával akarja tönkretenni az adóalanyokat.

Távirati úton jelentették rögtön az esetet a Kereskedelmi és Iparkamarák országos szövetségnek, védelmet kérve az olyan beavatkozások ellen, amelyek az ipari és kereskedelmi ügyekbe az illetékes szakminisztérium megkerülésével akarnak beavatkozni. Ezenkívül jelentette az iparkamara az esetet a kereskedelmi és iparügyi minisztériumnak, részletes memorandumban ismertetve a rendelet végrehajtásával bekövetkező veszélyeket.

Az iparkamara memorandumában rámutatott arra a körülményre, hogy az Erdélyben most is érvényben levő 1889. évi XVII. törvények, amely az adóügyekkel foglalkozik,

nem ismeri az iparigazolványoknak pénzügyi okokkal való visszavonását

és egy érvényben levő törvényt egy rendelettel nem lehet megváltoztatni.

A szilágysomlyói adóhivatal azon állítása, hogy nem tudja behajtani az adókat, mert az iparos

adóalanyok bujkálnak az adóhivatal közegei elől és elrejtik vagyonukat, nem felel meg a valóságnak, mert a leromlott gazdasági viszonyok folytán az adóterhek alatt roskadozó adóalanyok

tényleg nem tudják megfizetni a valóságos adószadizmussal kivetett adókat

és nemcsak kisiparosok, hanem előkelő nagyvállalatok százai nincsenek abban a helyzetben, hogy adójukat kifizessék. Az esetben pedig, ha az adóhátralékosok iparengedélyeit be kell vonni,

az egész ország ipara tönkre megy,

mert mindenki adóhátralékos.

Ezeket mondja a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara memorandum. Kommentár nem kell hozzá. Talán még csak a memorandum utolsó mondatát érdemes idézni, amely azt állítja, hogy az adó miatt visszavont iparengedélyek által tönkretett iparosok vagy kontárok ká válnak kénytelenségből, vagy a közbiztonságot fogják veszélyeztetni. Ehez tényleg nem kell kommentár! (a. l.)

Októberre földrengést és fagyot jósol a kegyetlen Sirius mester

(Cluj-Kolozsvár, szept. 7. A Mai Világ tud.) Szépen süt az őszi nap, nincs elviselhetetlen meleg, a gazdák esőt szeretnének, viszont a városi ember meg volna elégedve az idővel, ha nem volna olyan nagy a drágasság. Megszólal azonban Sirius mester, az örökifjú, javíthatatlan magán-időjáró, aki ezúttal egészen október végéig állítja fel a prognózist és ha nem is a régi határozottsággal, de mindenesetre meglehetősen pesszimizmussal és még több zavarossággal jósolja meg az elkövetkező hetek időjárását. Ezt mondja Sirius:

— Szeptember első felében még kedvező lesz az időjárás. 15-től 30-ig igen változónak ígérkezik. Többhelyütt esővel, sok zivattal fog járni, utána hűvös, szeles idő jön, úgy, hogy az éjjelek deret hoznak. Tartós szép idő nem ígérkezik. Októberben 3-tól 7-ig esős ködös, kissé hűvös, szeles idő jön. 7-től 14-ig kedvező idő. 15-től igen változónak ígérkezik, nagy ködök lesz részünk, sokhelyütt esővel, sőt októberben is lesznek zivataros esték. Október 15-ike körül éjjeli fagyoktól kell tartani de aztán kisebb földrengések jönnek Európa több részében. Az őszi hónapok a szántás és vetéshez jónak ígérkeznek, az időjárás enyhe és csapadékos lesz.

A leghíresebb eredeti angol

Leonhardt-toll

dobozonként 144 darab,
reklámára darabonként

98 lei

Utánvétellel
azonnal szállítja

LEPAGE

papirkereskedés, **CLUJ**

FIGYELEM!

Glück József

divatáruházában

Calea Regele Ferdinand 21 szám.

1 m. ruhabársony	85 L.	1 m. mosószövet	59 L.
1 m. zefir prima	45 L.	1 m. gloth I-a	65 L.
1 m. vászon 80 cm.	39 L.	1 m. iskolai pepitaszövet	60 L.
1 m. Opal 80 cm.	36 L.	1 pár selyemharisnya	72 L.

nő-, férfiruha

és kabátszövetek, szőnyegek a legolcsóbb árban!

FIGYELEM!

Testedzés és üzlet

A párisi lapok ma néhány sorban elporentálják Frederic Bretonnelt, az ismeretű huszonhároméves francia boxbajnokot, aki haddem felakasztotta magát és mire az öngyilkosságot észrevették, a szerencsétlen ember már meghalt. Frederic Bretonnel fiatal kora ellenére változatos sportpályát futott meg. Többiben megnyerte az európai bajnokságot is és az eszerített el, hogy az utóbbi időben szenvedett vereségei miatt neurastheniát kapott és nem folytathatta a boxolást. Bretonnel, aki nem némas szenvedélyből sportolt, hanem azért, mert bajnokságain pénzét keresett és a boxolást nem mint testedzést, hanem mint üzlet fogta fel, annyira szívére vette a muló természetű ideggyöngöséget, hogy már ez előtt két héttel megmérgezte magát, az öngyilkosság azonban akkor nem sikerült.

Bretonnel szemére vették természetesen a kijáró emberi részvétellel verszik tudomásul, sorsát és elmulását azonban nem tekinthetjük tragikusnak. A sport ugyanis sohasem lehet öncél, hanem csak szórakozás és abban a pillanatban, amikor túllépi az egészséges testedzés határát és üzletté fajul, nem tekinthető többé — sportnak. Az újabb idők szelleme ugyan, különösen a futballjátékok bevonulása után, lényegesen módosította ezt a felfogást, a professzionizmus kifejtése és elterjedése azonban nem tekintheti az igazi sport csodját. Ebben a pillanatban valószínűnek tetszik, hogy a sport bizonyos ágaihoz alantas cirkuszi produkciókká fog fajulni és a nyereszkedési vágy üzleti alapokra fekteti ideig-óráig a testedzést, ez az ártó és sportgyilkos professzionizmus azonban előbb-utóbb ki fog szenvedni. El fog mulni, mert pénzért, rendszeres havi fizetésért és haszonért sportolni sohasem fognak azok, akik a testedzésben elsősorban az egészségi és esztétikai szempontokat tekintik. Ez testben ép lélek, a test sportosra fejlesztésére, a mozgásra, tehát jó szívre, erős tüdőre, rugalmas izmokra, mozgékonyagra éppen úgy szükségünk van, mint az elme frissességére. Sportolni tehát kell, tévedés azonban azt hinni, hogy a professzionista sport is ugyanezeket a célokat szolgálja. A túlhatott sport már közelről sem testedzés és éppen olyan káros és végzetes hatású lehet a szervezetre, mint amilyen romboló hatással jár az esztelenül túlhatott és végsőkéig fokozott szellemi munka. Bretonnelnek valószínűleg soha eszébe sem jutott, hogy az atletika nemcsak elveti szerint hódoljon a sportnak és esztétikai gyönyöröket keresse az izmok és a test nagyszerű játékában, ő egyszerűen azért boxolt, azért öklözött és verekedett, hogy legyőzze ellenfeleit és mint rettegő boxbajnok vagyont gyűjtson magának. Nem halt meg szívtágulásban, nem ütötte agyon egyik ellenfele sem, kikerülhetetlen végezte mégis utóért. Kudarcából anyagi mérleget készített és miután neki a boxolás nem szórakozás, hanem kenyere volt, veresége annyira elkésztették, hogy megülte magát. Bizonyos, hogy előbb a teste beledett meg és ez az észrevétel lassú pusztulás kezdte ki a lelkét. Halála és elmulása az üzletszerű sport bűne, amely most éli aranykorát. Bretonnel kalálát, sajnos, nem kísérteti a megengedtelenség, mert míg őt, nem idekelték nézőknek Róma

rabsszolgá gladiátorjait sem, mert az életük mellett még azok is a dicsőségért harcoltak. S ha kellett, meghaltak egyetlen jelszó nélkül, de sohasem a maguk kötötté hurokban, hanem az ellenfél halálós döfése alatt.

Bibó Lajos

A kormány hivatalos közleményét adott ki a petróleum panamáról

(Bucaresti, szeptember 7. A Mai Világ tud.) A petróleumpanamával kapcsolatosan a lapokban megnyilvánult polémiaakra vonatkozólag illetékes helyen intrikáknak és személyi kérdéseknek deklarálják ezeket a dolgokat, amelyeket a sajtó a nyári ugorkaszorban egyéb anyag hiányában ki akar használni. Egyszer és mindenkorra tudomásul kell venni, hogy 1. az igazságszolgáltatás meg fogja tenni a kötelességét mindvégig, 2. a kormányban vagy a liberális pártban senkinek

gondol arra, hogy a bűnösökkel szolidaritást vállaljon, bárki is legyen az, vagy hogy intervenciót az 5 megmentésükért, 3. a liberális párt kommandós szolidaritását és közismert fegyverzettségét nem fogja megengedni, sem a petróleumügy, sem más. Természetes, hogy izolált személyek, akik joggal, vagy jogtalanul, de ártatlanoknak érzik magukat, a lapokban igyekeznek megvédeni reputációjukat, úgy, ahogy tudják.

Soffőrjével együtt elrabolták az autótaxit

(Budapest, szeptember 7. A Mai Világ tud.) Rejtélyes körülmények között eltűnt vasárnap este a 2262 számú budapesti autótaxi soffőrjével együtt. Az autótaxit egyik Józsefvárosi vendéglő elé rendelték, amelynek két vendége Adonypusztaszabolcsra akarta igénybe venni a kocsit. A két utas garantálta, hogy még az éj folyamán vissza fognak térni Budapestre, és ezért a soffőr nem tartotta szükségesnek, hogy gazdájának a kevesebb, mint félnapos vidéki utat bejelentse.

Ez időpont óta az autótaxinak és soffőrnek nyoma veszett. Az autótaxi tulajdonosa megbízható embernek tartja a soffőrt, aki hosszabb ideje volt nála alkalmazásban és így minden valószínűség az ellen szól, hogy a soffőr megszökött volna a gépkocsival. Valószínűbb annak a feltevése, hogy a két idegen elrabolta az autót. Valószínűleg előre kieszelt terv végrehajtásához volt szükségük az autóra. Az eltűnt autótaxi és soffőre után a rendőrség megindította a nyomozást.

Ma ünneplik a kolozsvári építőmunkások szervezetük fennállásának huszonöt éves jubileumát

(Cluj-Kolozsvár, szept. 7. A Mai Világ tud.) Ma este hat órakor tartja a kolozsvári építőmunkások szervezete negyedfélszázados jubileumi ünnepségét. A diszközgyűlésen a huszonöt éve fennálló szervezet eseményekben gazdag múltját Ujhelyi Ferenc, a romániai építőmunkások országos szervezeteinek titkára ismerteti. A jubileumi ünnepségen részt vesznek az összes romániai munkásszervezetek és a szociáldemokrata párt képviselői, akik az egész szervezett munkásságuknak üdvözlőt hozták a jubiláló építőmunkásoknak. A diszközgyűlést előadás követi, amelyen az Építőmunkás-dalok és a szociáldemokrata munkásiműködő gárda legjobbjai emelik az ünnepségek művóját. A diszközgyűlést és előadást társasvacsora követi. Külföldről is számos üdvözlőlevelet kaptak a jubiláló építőmunkások.

A lengyel-litván csata

(Genf, szept. 7.) A Népszövetség tanácsa holnap fogja továbbfolytatni a tárgyalást a lengyel-litván konfliktus ügyében. Diplomáciai körökben valószínűnek tartják, hogy a Népszövetség tanácsa holnap ülésein döntést is hoz ebben az ügyben, mert az ügy előadója a 10-én újjáalakuló tanácsnak nem lesz többé tagja és ha a döntést nem hoznak meg, az új tanácsülésen más előadóról kellene gondoskodni.

Véres harcok a bolgár görög határon

(Athén, szeptember 7. Saját tud.) A bolgár határ közelében Newrokonál kiújultak a harcok a macedón forradalmárok és a komitácsi között. A véres bandaharcokban elesett Togarov utóda, Izvorszky, 14 komitácsi vezető együtt a legutóbbi összeütközésnél.

MOZIVILÁG

Még mindég: 0

Valaki hangosat nevetett az uccán, aztán csoportokba verődtek az emberek és együtt nevettek. Képeket néztek, amelyeken felül ott diszelgett a táblácska: „Cinema Select-mozgó”. A pirosra meszelt deszkákon pedig képek sorakoztak egymás alá, amelyek egyes felszeg figura kalandos életét ábrázolták: ez ő volt, Harold Lloyd, aki nem csak a filmen nevette meg az embereket, de mozdulatlan felvételeivel is élénk mozgásba hozza a véken izmokat.

A Select-mozgóban a „Gyere te bűnös” előadásai alatt valóságos felhöltra nevette magát a közönség és Harold Lloyd páratlan sikerét ezuttal is biztosította az a nagy érdeklődés, amely a „Gyere te bűnös” kolozsvári bemutatóját kíséri.

Halálos repülőkatasztrófa

(Berlin, szept. 7.) A Wolf-távírat-iroda newyorki kábeljelentése szerint az Illinois állambeli Röckford város közelében egy utasszállító repülőgépet lezuhant. A repülőgép pilótája és két mechanikusa szörnyethaltak. Egyik utas sebesülése életveszélyes, úgyhogy életbenmaradásához nem sok reményt fűznek.

Kerti kirándulás. Az Erdélyi Róm. Kath. Népszövetség kolozsvári tagozatának legényegylete szept. hó 29-én, vasárnap d. u. 2 órai kezdettel, a nagy kiterjedésű és szép fekvésű és vadregényes Liceum-kertben (Pasteur-utca 11. sz. a Botanikus kert mellett), szép programmal és kugliversennyel egybekötött családi jellegű kerti-kirándulást rendez, amelyre az Egyet. összes pártolóit és jóismerőseit tisztelettel meghívja. Buffetről gondoskodva van. Este pazarfényű, lámpionos villanyvilágítás lesz. Beléptidő ingyenes.

Szülők leányaik és fiaik részére

Iskolai harisnyát
Iskolás szveteret
Iskolás egyenruhát
Iskolás egyensapkát
Iskolás egyenkötényt
valamint
Iskolai intézetekben előírtasos

ágyneműt és fehérneműt
leány vagy fiuk részére szolid áron és tartós kivitelben csak a

Hercules Áruház-

ban Cluj,
Calea Regele Ferd. 12.
vásárolhat.

MEGHIVÓ

Magán, vagy üzleti ügyekben utazások alkalmával

Budapesten

a legkellemesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel

PARK-NAGYSZÁLLODA

Budapest, Baross-tér 10. szám.
mert 20 százalékos engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobáinkból, 10 százalékos engedményt kap olcsó éttermi árainkból (kitűnő házi konyha).

Öt pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog ájöhét egy per alatt a pályaudvarról Nálunk otthon érzi magát. Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg.

Előzetes szobamegrendelés ajánlatos.

Hirdessen a Mai Világ-ban Erdély legelterjedtebb napi lapjában

Szereti-e a gyermekét?

|| akkor

Siposnál

vegyen neki harisnyát, kötött mellényt és az egész iskola idényre megszabadult a gondjaitól!

Szereti-e saját magát?

akkor Siposnál vegyen magának és hozzátartozóinak harisnyát, kötött-mellényt, pulóvert, kesztyűt, ujj- és női divatcikket, csipkét, szallagot, fehérneműt alsótricot, ruházatot és mindent, amit a rővid áru. Vidékről levélileg is rendelhet. Még nem felelőrt a pénzt is visszaadja

SIPOS

Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 8. sz. Telefonszám 720

H I R E K

Bizánc

(MESZÁROS BELA és BALAZS SAMU bemutatkozása)

A Bizáncz pénteki előadásán mutatkozott be Meszáros Bela és Balázs Samu a kolozsvári közönségnek. Herceg Ferenc parádés drámája ugyancsak kemény próbára teszi a szereplőket és így különösen szerencsésnek mondható a Magyar Színház új okvizíciója. Meszáros Bela tehetséges színész, a mérsékelt nemes gesztusával halkítja szerepének azt a részét is, mely túlzásokra megannyi alkalmat nyújt. Az utolsó bizánczi császár pipogya és elpuhult alakját emberi érzésekkel telíti meg, de akkor is helyén van, amikor abban felébred sorsának tragikuma. Jó megjelenésével is meleg feltűnést aratott és egészen bizonyos, hogy kedvence lesz Kolozsvár igényes közönségének. Határozott sikert aratott Balázs Samu, aki szépen beszélő, intelligens színésznek bizonyult. A nagyszerű és művészetének tömörségében pompázó Poór Lili, valamint Janovics Jenő tökéletesen csatlakoztak ki az este forró hangulatát.

Az előadás sikeréből részt kérnek a kitűnő Mihályffy, a mindig karakteristikus Kemény, Hoykó, Lantos, Székelyhidy Adrienne, Marosy Gizi és Petróczy Alice is. A szűk, ház közönsége dícséretes figyelemmel és feszült érdeklődéssel kísérte végig a zökkenés nélküli ki-fogástalan előadást.

(mt)

A MAI VILÁG legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt kedden reggel jelenik meg.

Hohenzollern Vilmos herceg Bukarestben. Szombaton érkezik Bukarestbe Hohenzollern Vilmos herceg, az elhunyt Ferdinánd király unokaöccse. A herceget a határon Dumitriu közlekedésügyi miniszter fogadja a kormány nevében.

Felemelték a kolozsvári liszt árakat. A kolozsvári városi tanács mai ülésén foglalkozott a kolozsvári lisztkereskedők kérésével, akik arra kérték a tanácsot, hogy állítsa vissza a buzalisztek áránál az elmúlt havi maximális árak érvényességét, amelyek a jelenlegi áraknál 50 banival magasabbak. A városi tanács a lisztkereskedők kérését jogosnak vette és a buzalisztek árát kilónként 50 banival fel-emelte, azaz visszaállította az augusztus havi maximális lisztárak érvényességét.

Ujjászervezik Lupu pártját. Az Adeverul és Lupta értesülése szerint dr. Lupu akciót indított pártjapártjának reorganizálása érdekében. A vidéki lupista szervezetek elégedetlenek a kormánykollaboráció eddigi eredményeivel és ezért szükséges az új akció.

Kolozsvárra érkeztek a romániai tanulmányuton levő francia diákok. Ma este 6 óra 52 perckor Kolozsvárra érkezett egy nagyobb csoport francia egyetemi hallgató, kik tanulmányuton vannak Romániában. Fogadtatásukra a kolozsvári egyetem hallgatóin kívül megjelentek a hatóságok képviselői is. Az álmásra kirendelték a fogadtatáshoz a katonazenekart, amely a diákok megérkezésekor a francia és a román himnuszot játszta.

Szászhuszezer fegyveres fasiszta és szocialista összetűzésétől félnek Ausztriában

Bécs, szept. 7. A Mai Világ tudósítójától. Október 7-ike, a jelek szerint, kritikus napja lesz Ausztriának. Az osztrák honvédszervezetek — Heimatschutz — vezérkara erre a napra Bécsújhelyre, az alsóausztriai ipari központba általános felvonulást hirdet. Ez lesz az osztrák fasiszták első seregszemléje. A honvédszervezetek vezérkarának közlése szerint a bécsújhelyi felvonuláson legalább 60.000 fegyveres vesz részt.

A szociáldemokraták a jobboldali tüntetésre ellentüntetéssel akar-

nak válaszolni és ugyancsak október 7-re szociáldemokrata nagygyűlést hívnak össze Bécsújhelyre, amelyekre a szocialisták gárdája, — Republikanischer Schutzband — a köztársasági védőszövetség is felvonul Alsóausztriában nagy izgalommal várják a két tábor összecsapását és attól tartanak, hogy október 7-én súlyos zavargásokra kerül a sor.

A kormány eddig még nem intézkedett, valószínű azonban, hogy be fogja tiltani mind a két felvonulást.

Eltemették a Csipcsigán fiverek áldozatát. Ma délután két óra körül temették a kolozsvári klinika kápolnájából Vigh Márton bérkocsist, akit a Csipcsigán fiverek szerda éjjel a bácsi úton agyonverték, mert hazaszállításukért a fuvardíjat követelte. A temetés impozáns keretek között ment végbe és az összes kolozsvári bérkocsisok részt vettek rajta kocsijukkal. A több száz kocsiból álló temetési menet nagy feltűnést keltett Kolozsváron.

Szerencsétlenséget okoztak az elragadt lovak. Szilágycsehi tudósítónk jelenti: Tegnap könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a szilágymegyei Bónyáerdőben. Dr. Lázár Gavril orvos és Marzókne, a kerület hivatalos bábája inspekciós körúton voltak a falvakban. Epen a Bónyáerdő meredéken haladtak lefelé szekerükkel, amikor a lovak valamitől megijedtek és a kocsit elragadták. Az orvos sikeresen leugrott a veszett iramban rohanó kocsiról, míg a baba is leugrani akart, de olyan szerencsétlenül esett a kerekek közé, hogy mindkét lába eltört. A kerekek a nyakán is átmentek, de azon csak könnyebb sérüléseket ejtettek. Marzókne elszállították a zilahi kórházba, ahol ápolás alá vették.

Nem a város, hanem az állami adóhivatal árvereztet dobbal Kolozsvárt. A kolozsvári lapok azon híradásával kapcsolatosan, hogy a kolozsvári városi adóhivatal dobbal hívja össze a vásárlókat árverésre, dr. Simon Alexandru városi tanácsos annak közlésére kérte fel a Mai Világot, hogy a vezetése alatt álló adóhivatal még egyetlen esetben sem árvereztetett. Ami a dobbal való árvereztetést illeti, azt az állami adóhivatal eszközölte, amelynek egyik osztálya a városi adóhivatal udvarán van elhelyezve.

A magyar fajvédők beléptek az egységes pártba. Budapesti jelentik: A fajvédők képviselői tegnap beléptek az egységes pártba. A kiadott hivatalos közlés az összes hazafias erők egyítésének szükségességével indokolja a jelentős politikai eseményt s rámutat arra, hogy a mostani időkben félre-teendő az ellentéték s az erők tömörítése elsőrendű hazafias érdek. A hivatalos közlés megállapítja, hogy a fajvédők teljes egészében elfogadták az egységes párt programját. Az egységes párt viszont örömet fejez ki a fajvédők belépése felett. A politikai eseményt Gömbös Gyula nemzeti gyűlési képviselő, a beolvadó párt elnöke nyilatkozatban közölte a párt tagjaival és a nyilvánossággal.

Egy kifutó fia felvétetik a Helikon-nyomdába. Brassai-ucca 70.

Nagyarányu cigarettacsempészést leplezték le a magyar határon. Nagyváradról jelentik: Tutici Traján nagyváradi rendőrprefektus a Félix-fürdőhöz vezető országúton egy Koos István nevű mezőbírkáscs nevű fuvarost fogott el, akinél szekerében két ládát talált, amelyben 79 ezer darab magyar csempészett cigarettát talált. A fuvaros eladta, hogy két ismeretlen adta át neki a két ládát azzal, hogy élelmiszer van bennük és hogy Nagyváradra szállítsa a ládákat. Azonnal jegyzőkönyvet vettek fel az ügyről, amelyben a fuvarost 790 ezer lej pénzbüntetésre ítélték. A nyomozás folyik.

Öt esztendő. Prágából jelentik: A prágai büntetőtörvényszék Ladányi János munkácsi joghallgatót kénkedés kísérletéért öt évi súlyos börtönre és polgári jogainak elvesztésére ítélte.

Elfogták a kolozsvári piarista templom kriptájában rejtőzködött betörőt. A kolozsvári rendőrség ma délelőtt reményeibe illő betörőfogást eszközölt. Délelőtt 10 óra körül a piaristák templomának sekrestyéje megjelent a rendőrségem és jelentette, hogy az egyik kriptából fényugarak vetődnek ki. Ugyancsak a délelőtti folyamán jelentették a templomnak szomszédos egyetem tisztviselői, hogy az éj folyamán be akartak törni az egyetem gazdasági hivatalába, de a betörés meghiúsult, miután az ajtókra jelzőkészülék volt felszerelve, ami odacsodította az egyetem szolgáit. Az elsőkerületi rendőrség vezetője arra a gondolatra jutott, hogy a kriptából kijövő fény összefüggésben lehet az egyetemen történt betörési kísérlettel és a betörő a kriptába menekült. A rendőrség átkutatva a kriptát, hozzá csak nehezen tudtak bejutni, miután az ajtót ládákkal eltorlaszolta a betörő. Kutatás közben sora felnyitották a koporsók fedelét és az egyik koporsóban megtalálták halottulvannyan a remegő betörőt, ki egy esontvázt félretolt a koporsóban és a helyébe feküdt, hogy elbujjon a rendőrök elől. Kihallgatásakor kiderült, hogy a sírholtban rejtőzködő betörő Zeke László 24 éves mechanikussal azonos, aki bevallotta, hogy az egyetem gazdasági hivatalába be akart törni. Mikor az ajtóra szerelt jelzőkészülék megriasztotta, a piaristák templomának kriptájába menekült, arra számítva, hogy nappal majd észrevétlenül elosonhat. Számításában azonban csalatkozott, mert a sekrestyés felfedezte rejtőhelyét és a rendőrség kezére juttatta.

Aki a csodás véletleneket akarja látni Dorinával, siessen nézze meg az Edison filmszínházban még szombaton és vasárnap.

Tífuszjárvány Szilágymegyében. Szilágycsehi tudósítónk jelenti: Veszélyes járvány lépett fel Szilágymegyében, mely kétségbeejtő a lakosságot. Két héttel ezelőtt tífuszmegbetegedések léptek fel a megyében, illetve Szilágycseh környékén és a városban. Eddig több mint 18 megbetegedés volt. Az illetékes egészségügyi hatóságok minden intézkedést megtettek, hogy a járvány terjedését megakadályozzák. A járvány eddig még nem követelt haláldozatot. Súlyosabb lefolyásnak a betegségek és többen vannak, kiknek állapotát kilátástalan.

A CFR váratlanul elhalasztotta a szeptember 5.-re kitűzött talpfaterlejtést

Tovább folyik a macska—egérharc a romániai talpfatermelőkkel — Súlyos panaszok a CFR ellen — Október másodikára tűzték megint ki a versenytárgyalást

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 7. A Mai Világ tud.) Az ország talpfatermelői körében érthető feltűnést keltett, hogy a CFR váratlanul elhalasztotta a szeptember ötödikére kitűzött talpfaterlejtést. Különösen az erdélyi talpfatermelők nagy várakozással tekintettek a versenytárgyalás elé, amelynek célja az lett volna, hogy Államvasutak jövő évi talpfaterlejtését ellássák.

Az árnyékosra kitűzött talpfatermelői körében azonban távolról sem fedezte azt a szükségletet amely a jelenlegi körülmények között mutatkozik, tekintve, hogy a vasutvonalak nagyrésze teljesen megrongálódott. A romániai talpfaterexport évek óta stagnálásra kényszerült és az intenzív termelés folytán bekövetkezett az, hogy a talpfatermelők raktáraiban hatalmas stokok gyülemlettek fel, amelyen csak önköltségi áron alul tudnának tudni. Éppen ezért a talpfatermelők nagy reménységgel tekintettek a CFR idei árlejtése elé, mert remélték, hogy ezáltal némi üzleti lehetőséghez jutnak.

A helyett azonban, hogy a CFR rendszer időben megartotta volna árlejtését és ezáltal megkönnyítette volna az erdélyi talpfatermelők helyzetét, október másodikára halasztotta a versenytárgyalást és ez a dátum sem ígérkezik véglegesnek, mert könnyen előfordulhat az is, hogy komoly versenytárgyalás helyett „próba” jellegű adnak a licitációnak, ami megint csak fölösleges költségeket jelentene a termelőknek.

A CFR versenytárgyalásainál egyébként a bizonytalanság színtörvénye állandó jellegű, amelyért pedig a szállító cégeknek annyi sikanérián kell keresztül esniük, amíg a leszállított áru összegét megkaphatják, hogy néha az örökös várakozásban azt is ráfizetik, amit a közszállítás útján megkeveseltek volna.

Az érdekelt talpfatermelők most remélik, hogy az október másodikára kitűzött versenytárgyalás komoly lesz, a járandóságokat — mint ahogy eredetileg kilátásba helyezték — nem jövőre, hanem még az idén kifizetik és végre megszűnik az a macska—egérharc, amelyet a CFR folytat az erdélyi talpfatermelőkkel.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedne 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresők részére egyszerű hirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Részlet ügynököket felvesszünk. Moskovits és Lázár, Regele Ferdinand 37.

Akvitőr keresünk. Cal. Victoriei 37.

Olcson eladó nagy télek Szántó-uccába kis családú gazdálkodónak igen alkalmas. Érdeklődni Györgyfalvi-ut. 23., Lukácsnál.

Foto Ideal fényképész és nagyítási műterme, Piața Cuza Vodă (volt Bocskay-tér) 5. sz.

Férfi ruhák szabás állást keres. Vidékre is megy. „Szabász” jellegre a kiadóra.

Kiadó új üzlethelyiség lakással Rákócypalota (új telep) Vasvári Pál-ucca 21.

Női- és férfi téllkabátok! Női- és férfi ruhák! Gumiköpenyek, bőrkabátok, fin ruhák óriás választékban, legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása, Park Áruház, Malom-ucca 6.

Főtéri pár lépésre gyönyörű szép szoba, fürdőszobával; ugyanott irodának vagy orvosi rendelőnek alkalmas három szoba, azonnalra kiadó. Bővebbet Mester-ucca (Strada Bob) 2., a házfelügyelőnél.

Pinczehelyiség, száraz, padozva és villanyvilágítással, Széchenyi-tér 6. szám alatt kiadó.

Lakótársnőt keresek csinosan butorozott szobába, fürdőszoba használatával. Cim a kiadóban.

Tanulók felvételnek koszt- és szállással a Reszelő vágó üzennél, Str. Bucuresti 11. (Volt Apafi-ucca).

Olcson eladó szoba-gőzfürdő és boros hordók. Farkas-ucca 11. szám.

Zálogházi árverés folyó hó 10-én 10-én N. Ilescu Calea Victoriei No. 16

Román, angol, francia, német, magyar olasz, szláv stb. fordítások. — Levelek, kérvények, periratok, tudományos, műszaki közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Másolások, sokszorosítások. Dr. Mandel fordító-iroda, Str. Raliu (v. Kötő-ucca) 2. szám. Telefon 831.

Register kasszát keres megvételre New-York kávéház tulajdonosa Marosvásárhely.

Erdélyi Leszámitoló és Pénzváltó Bank Részvénytársaság

Cluj-Kolozsvár, Főter 29.

Sürgőnycim: ESCOMPTE.

Telefon: 16, 11—98, 11—99

Foglalkozik a bankszakma összes ágával

ERICA CIPÓÁRUHÁZ

CLUJ, PIAȚA UNIRII 13

Szenzációs külföldi cipőujdonságok, luxus kivitelű trotteur cipők minden színben

Reklám széria 1020 lej.

Vidéki rendeléseket pontosan eszközölünk

Telefon Inter. 578

Nem kiárusítás Nem állott áru és mégis a legjobb és legolcsóbb paplant, párnát és huzatot vehet a

Record-paplanáruházban

Cluj, Str. Vlahută (volt Bolyai-u.)

Bárhová pontosan utánvéttel szállítok!

Elegáns

szőrme-
modellek

DÉRI LAJOS

SZŐRMEÁRUHÁZBAN
CLUJ, MEMORANDULUI 3. SZ
TELEFON 12-12

Szenzációs
rádió-ujdonságok

érkeztek
az

ELECTRIKAHOZ
Cluj, Calea Victoriei 1.
(volt Kossuth Lajos-ucca)

«»»

Hangszóró (Lautsprecher)
Lei 920-tól!

Hirdessen a Mai Világban!

CSAK 8 NAPIG!

Mindenféle

CIPŐK

rendkívül
olcsó árak mellett
lesznek elárúsítva

a

FRIEDMANN

cipőüzletben Cluj,
Főter 9. szám
(Volt Batta-helyiség)

KARLSBADI

6 személyes ebédlő szerviz 780 Lei

ALPACKA

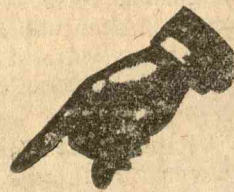
6 személyes evőkészlet 960 Lei

METSZETT

6 személyes üvegszerviz 180 Lei

FISCHER

ÜVEGUDVAR, CLUJ

SZABÓ JENŐ

divatkülönlegességek nagyáruházában a

CLUJ,

TELEFON 4-79

legujabb angol- és francia

őszi kabát- ruha- és kostüm kelmék óriási választékban raktárra érkeztek.

Férfi szövetujdonságok nagy választékban!
Kérjük kirakataink szíves megtekintését!

KÖZGAZDASÁG

Csak szabadkézből adják el az Egyesült Közgazdasági és Jelzálog Bank ingatlanait

A hitelezők gyűlése elé terjeszti a csődválasztmány az ingatlaneladás ügyében kapott ajánlatait

(Cluj-Kolozsvár, szept. 7. Saját tud.) Az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank csődtömeggondnoka, mint ismeretes, eladónak hirdette a csődbejutott bankintézet nagyrészt kolozsvári ingatlanait. Az ajánlatok beadására szeptember ötödikét tűzték ki végső dátum gyanánt.

A csődbejutott bank csődválasztmánya ma délután ülést tartott Negrea Camill elnöklete alatt, melynek tárgya a házaladási hirdetésre bejött ajánlatok feletti döntés volt. A mintegy három óráig tartó tárgyaláson szóba kerültek az összes vételi ajánlatok, melyek egyike sem haladta meg a négy-

millió lejt.

A csődválasztmány a kényes kérdésben úgy döntött, hogy minden körülmények között ezeket szabadkézből bocsájtja eladásra a bank székházát, valamint a Hegedűs Sándor uca 1, 3, 5, 7 szám alatti házakat, miután így sokkal nagyobb árat érhetnek el, mintha az ingatlanokat árlejtés útján bocsájtánák áruba.

A vételi ajánlatokat a csődválasztmány a jövőhéten összehívandó hitelezői gyűlés elé fogja terjeszteni, hogy a sok felelősséget igénylő döntést maguk a hitelezők hozzák meg a házaladás ügyében.

Öt millió alaptőkével alakult meg Brassóban a „Vestis“ mintakártyás posztóraktár

Brassóból jelentik: Azok a tárgyalások, melyek több, mint két hónapja folynak egy mintakártyás rendszerű posztó és bélésszövet cég megalakítására, sikerre vezettek. Ennek következtében a Lugosi Textilipar, Zauderer Dávid (Oradea) és az Ageco textilcég Brassó „Vestis“ név alatt ötmillió alaptőkével megalakították Brassóban közös textilkereskedelmi cégüket. A cég adminisztratív igazgatója Szabó Andor kiváló szakember lett, míg a kereskedelmi irányítást Roth Adolf látja el. Szabó Andor neve már közismert a romániai textilpiacon, hosszú időn át ő vezette a Schwarz Lajos és fia (Szászódon) erdélyi üzemeit. Szabó Andor az új cég megalakításában oroszlanrész illeti. A „Vestis“ létezését nagyrészt a Szabó törhetetlen agilitásának köszönheti. Az új cég a brassói Ageco fióküzlet helyiségeiben nyert elhelyezést.

Az alig kéthete megalakult cég több mint 1500 mintakártyás ajánlatot küldött szét, Erdély különböző szabómestereinek. A cég igen nagyértékű szövetraktárral rendelkezik, ezenkívül több külföldi bélésszövetnek a képviselőjét is megszerzte.

Kolozsvári Terménypiac

1928 szeptember 7

A cséplések befejezése után erős lendülettel kezdődött meg Európa-szerte a gabona kampány. A termés úgy Amerikában, Argentiniá-

ban, mint Európa mezőgazdasági államaiban rekord eredményt mutat. A német piacokon a buza, árpa, rozs árai a tengerentúli államok erős kínálata folytán lanyha, a magyar buza sokkal előnyösebb árrát kapható, mint az erdélyi, ezért exportőrünk fedezéseiket nem a hazai piacokról látják el, hanem a határmentén elhúzó magyar piacokról. Ezáltal az erdélyi buza háttérbeszorul s így az ár továbbra is lanyirányzatban mozog 700-720 lej körül.

Egészen más a helyzet a zabnál, az erős tél következtében a szálak takarmánykészletek teljesen kifogytak, az új termés pedig világosra gyengének ígérkezik, így a zab ára aránytalanul túlszárnyalta a buza világpiaci árát.

A tengeri ára még nem alakult ki, miután a tengeritörésig hátralévő pár hét esetleg kedvezőtlen időjárása döntő hatással lehet az árak kialakulására. A tengeri ára 950 lej körül mozog.

A lóhere a két hét előtti szilárdulás után újra visszaesett, miután az ármelegedések következtében nem várt nagyságu készletek kerültek piacra. A terméskilátások itt is kedvezőek, így emelkedésre nincs kilátás. Lóhere ma ab Pasau elvámolva métermászáknak 43 dollárért kapható.

A szója az augusztusi esőzések következtében 220 lejről 180-160 lejre esett. Az árak azonban itt sem tekinthetők véglegesnek, mert a szeptemberi időjárás lényegesen befolyásolhatja még az árakat.

• LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 19.

SPORTVILÁG

A Lupu-Dörner-pár nyerte meg Jugoszlávia tenniszbajnokságát

(Zágráb, szept. 7.) A jugoszláv tenniszbajnokság férfi páros döntőjét a Lupu-Dörner pár nyerte meg Artens osztrák ellen 6:2, 7:5, 6:4 arányban. A férfi egyes bajnoka Winterstein, második pedig Dörner lett. Winterstein a döntőben 5:7, 6:0, 6:1, 8:6 arányban győzött.

A játékos csábítások miatt kiélesedett a helyzet a román és magyar futball szövetségek között

A magyar csapatok romániai beutazásának letiltása budapesti futballkörökben nagy konsternációt váltott ki. A Magyar Labdarúgó Szövetség egyenesen a FIFA-nál való feljelentéssel fenyegetőzik, mivel a nemzetközi futballszövetség szabályai határozottan hangsúlyozzák, hogy a szövetség tagjai nem rendezhetnek bojkottot egy ország ellen sem. Ezzel szemben meglepő a profi szövetség objektív hangja, ahogy megérti a romániai futbalcsapatok fájdalmát legjobbjaik elvesztése felett és ennek tudja be a magyar labdarúgók bentzárásának letiltását. A poszt profi szövetség bizonyosra veszi, hogy a letiltást azok a csapatok felfizették, amelyeknek erős a féltelmük, hogy játékosaik folytatni fogják a kivándorlást és a végén minden jó játékost elveszítene. Am Romániát okolja, mert nem vezet be a professzionizmust.

Mi a magunk részéről ismételtelen leszögezzük, hogy bármennyire is fájdalmas számunkra legkiválóbb játékosanyagunk elvesztése, a dolgok egy egészen természetes processzusának a következményei. Minden józan, romániai sportembernek már régóta az a véleménye, hogy a náluk divó-államatörizmus semmiesetre sem kielégítő megoldás. Vagy csinálunk tiszta amatőr futballt, vagy áttérünk a nyílt professzionizmusra és akkor nem kell majd féltünk, hogy játékosaink idegenbe gravitálnak. Amíg azonban a mai helyzet áll fenn, egészen érthető, ha egyes játékosaink szívesebben mennek át a nyílt professzionizmusra, mint a futballcsapatokba.

A vasárnapi mérkőzések

A sétatéri pályán lezajló vasárnapi mérkőzések délután egyegyed kettőkor kezdődnek a Haggibor kombinált és dési CFR mérkőzéssel. Utána a Haggibor I. játékosai a marosvásárhelyi MSE jóképességű együttesével. Az első mérkőzés bírja Ciurel Ilie lesz, míg a főmérkőzést Selicianu Gergely fogja levezetni.

Ma délután kezdődik a Haggibor ping-pong versenye

A Haggibor szezonnyitó ping-pong versenye ma délután három órakor kezdődik. A nagyszámu nevezésekből ítélve, az újságíró klubban lezajló verseny igen sikertel lesz. A versenyek győztesei arany, ezüst és bronzérmekkel lesznek díjazva.

Posszákot, a TAC Kiváló csatárát, csak lépési díj ellenében adja ki egylete

A játékos-vándorlás egyre intenzívebb lesz. Most Posszák és Raab a temesvári Atlétaikai Cluj kiváló játékosai és Magyarországra távoztak, ahol a szegedi Bástyához léptek be. A Posszák kiadatását különösen fájlalja a temesvári csapat és kiadatását már meg is tagadta azzal, hogy ép úgy, mint a Kinizsi Semlerét, ő is váltságdíjra reflektál Posszákért.

Felhívás!

Beiratás alkalmával egyidejűleg kérésse fel a Strada Reg. Maria 7. szám alatt a régi

DICK

üzletben megnyílt Partie Áruházai, hol intézeti kék- és pepitaszövet, köténycloth, fehérnemű és ágynemű, vászon, törülköző, zephir, paplan, barchend, flanel és minden egyéb ruházati cikkeket

a régi olcsó árban
szerezheti be legelőngősebben.

Tisztelettel

Partie Áruház
Strada Regina Maria

7

STANIOL

a legdusabb választékban, a legszébb mintákban
a vezérképviselőnél:

LEPAGE CLUJ

Kérjen még ma ajánlatot!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.